

SK

SK

SK

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

V Bruseli XXX

Návrh

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. .../2010

z [...],

ktorým sa ustanovujú spoločné požiadavky na poskytovanie letových navigačných služieb, pokiaľ ide o pracovné metódy a prevádzkové postupy

(Text s významom pre EHP)

NÁVRH NARIADENIA KOMISIE (EÚ) č. .../...

z [...],

ktorým sa ustanovujú spoločné požiadavky na poskytovanie letových navigačných služieb, pokiaľ ide o pracovné metódy a prevádzkové postupy

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 z 20. februára 2008 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva a o zriadení Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva, ktorým sa zrušuje smernica Rady 91/670/EHS, nariadenie (ES) č. 1592/2002 a smernica 2004/36/ES¹, v znení zmien a doplnení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1108/2009 z 21. októbra 2009 v oblasti letísk, riadenia letovej prevádzky a leteckých navigačných služieb, ktorým sa zrušuje smernica 2006/23/ES², najmä na jeho článok 8b,

so zreteľom na nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 550/2004 z 10. marca 2004 o poskytovaní letových navigačných služieb v jednotnom európskom nebi³ (nariadenie o poskytovaní služieb) v znení zmien a doplnení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1070/2009 z 21. októbra 2009 s cieľom zlepšiť výkonnosť a udržateľnosť európskeho systému leteckej dopravy⁴, najmä na jeho články 4 a 6,

keďže:

- (1) Podľa nariadenia (ES) č. 216/2008 sa vyžaduje, aby Komisia s pomocou Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva (ďalej len „agentúra“) prijala vykonávacie predpisy na poskytovanie letových navigačných služieb v celej Únii. V článku 8b nariadenia 216/2008 sa vyžaduje, aby boli tieto vykonávacie predpisy založené na nariadeniach prijatých v rámci balíka predpisov o jednotnom európskom nebi I. Toto nariadenie sa zakladá na nariadení (ES) č. 2096/2005 z 20. decembra 2005, ktorým sa ustanovujú spoločné požiadavky na poskytovanie leteckých navigačných služieb⁵.
- (2) Poskytovanie letových navigačných služieb v rámci Únie by malo podliehať osvedčovaniu členskými štátmi alebo agentúrou. Poskytovateľom letových navigačných služieb, ktorí spĺňajú spoločné požiadavky, by sa malo vydať osvedčenie

---

¹ Ú. v. EÚ L 79, 19.3.2008, s. 1.

² Ú. v. EÚ L 309, 24.11.2009, s. 51.

³ Ú. v. EÚ L 96, 31.3.2004; Mim. vyd. 07/08, s. 31.

⁴ Ú. v. EÚ L 300, 14.11.2009, s. 34.

⁵ Ú. v. EÚ L 335, 21.12.2005, s. 13.

v súlade s článkom 7 nariadenia (ES) č. 550/2004 a s článkom 8b ods. 2 nariadenia (ES) č. 216/2008.

- (3) Uplatnením spoločných požiadaviek ustanovených podľa článku 6 nariadenia (ES) č. 550/2004 a článku 8b nariadenia (ES) č. 216/2008 by nemala byť dotknutá zvrchovanosť členských štátov nad ich vzdušným priestorom, ani požiadavky členských štátov, ktoré sa týkajú verejného poriadku, verejnej bezpečnostnej ochrany a záležitostí obrany, ako sa ustanovuje v článku 13 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 549/2004 z 10. marca 2004, ktorým sa stanovuje rámec na vytvorenie jednotného európskeho neba⁶ (rámcové nariadenie) v znení zmien a doplnení nariadenia (ES) č. 1070/2009. Spoločné požiadavky sa nevzťahujú na vojenské operácie a výcvik v zmysle článku 1 ods. 2 nariadenia (ES) č. 549/2004 a článku 1 ods. 2 nariadenia (ES) č. 216/2008.
- (4) Vymedzenie spoločných požiadaviek na poskytovanie letových navigačných služieb by malo náležite zohľadňovať právny štatút poskytovateľov letových navigačných služieb v členských štátoch. Okrem toho ak organizácia vykonáva iné činnosti, ako je poskytovanie letových navigačných služieb, spoločné požiadavky, ktoré sa majú ustanoviť podľa článku 6 nariadenia (ES) č. 550/2004 a článku 8b ods. 6 nariadenia (ES) č. 216/2008, by sa nemali uplatňovať na takéto iné činnosti, ani na zdroje pridelené na činnosti, ktoré nepatria do poskytovania letových navigačných služieb, ak nie je stanovené inak.
- (5) Uplatňovanie spoločných požiadaviek na poskytovateľov letových navigačných služieb by malo byť primerané rizikám, ktoré sa spájajú so špecifickými znakmi každej služby, ako sú napríklad počet alebo druh a charakteristiky obslužených pohybov. Ak sa niektorí poskytovatelia letových navigačných služieb rozhodnú nevyužívať možnosť poskytovať cezhraničné služby v rámci jednotného európskeho neba, príslušný orgán by mal byť oprávnený umožniť týmto poskytovateľom, aby primeraným spôsobom spĺňali určité všeobecné požiadavky na poskytovanie letových navigačných služieb a určité špecifické požiadavky na poskytovanie letových prevádzkových služieb. Podmienky pripojené k osvedčeniu by mali odrážať charakter a rozsah odchýlky.
- (6) S cieľom zabezpečiť riadne fungovanie systému osvedčovania by členské štáty mali vo svojich výročných správach poskytovať Komisii a agentúre všetky relevantné informácie o odchýlkach, ktoré udelil príslušný orgán daného členského štátu.
- (7) Rôzne druhy letových navigačných služieb nemusia podliehať rovnakým požiadavkám. Je preto potrebné prispôbiť spoločné požiadavky špecifickým vlastnostiam každého druhu služby.
- (8) Dôkaz o zhode by mali poskytnúť poskytovatelia letových navigačných služieb, a to na obdobie platnosti osvedčenia a na všetky zabezpečené služby.
- (9) Na zabezpečenie účinného uplatňovania spoločných požiadaviek treba zaviesť systém pravidelného dohľadu a kontroly zhody s uvedenými spoločnými požiadavkami a podmienkami, ktoré sa uvádzajú v osvedčení. Príslušný orgán by mal preskúmať vhodnosť poskytovateľa pred vydaním osvedčenia, a potom každoročne posudzovať

---

⁶ Ú. v. EÚ L 96, 31.3.2004, s. 1.

trvalú zhodu poskytovateľov letových navigačných služieb, ktorým vydal osvedčenie. Mal by preto zriadiť a každoročne aktualizovať indikatívny program kontroly vzťahujúci sa na všetkých poskytovateľov, ktorým vydal osvedčenie. Posudzovanie rizík by malo tvoriť základ daného programu. Program by mal umožniť kontrolu všetkých relevantných častí poskytovateľov letových navigačných služieb v primeranom časovom rámci. Pri posudzovaní zhody určených poskytovateľov letových prevádzkových služieb a meteorologických služieb by mal byť príslušný orgán oprávnený kontrolovať relevantné požiadavky vyplývajúce z medzinárodných záväzkov daného členského štátu.

- (10) Bez toho, aby boli dotknuté články 24 a 54 nariadenia (ES) č. 216/2008, vzájomné preskúmanie národnými dozornými orgánmi by malo posilniť spoločný prístup k dohľadu nad poskytovateľmi letových navigačných služieb v celom Spoločenstve. Komisia by v spolupráci s členskými štátmi a agentúrou mala zabezpečiť tieto vzájomné preskúmania, ktoré by mali byť koordinované s činnosťami vykonávanými v rámci článkov 24 a 54 nariadenia (ES) č. 216/2008 a v rámci všetkých ostatných medzinárodných programov zameraných na monitorovanie a dohľad. Zabráni sa tak opakovaniu práce. S cieľom umožniť výmenu skúseností a osvedčených postupov počas vzájomného preskúmania by odborní pracovníci, pokiaľ je to možné, mali pochádzať z príslušného orgánu alebo oprávneného subjektu.
- (11) Eurocontrol vypracoval požiadavky na regulovanie bezpečnosti (ESARR), ktoré majú pre bezpečné poskytovanie letových prevádzkových služieb najväčší význam. V súlade s nariadením (ES) č. 550/2004 by Komisia mala identifikovať a prijať relevantné ustanovenia požiadaviek ESARR v rámci nariadení Únie. Transponované požiadavky ESARR v nariadení (ES) č. 2096/2005 tvorili základ týchto vykonávacích predpisov.
- (12) Pri prijímaní nariadenia (ES) č. 2096/2005 Komisia dospela k záveru, že nie je vhodné opakovať ustanovenia ESARR 2 o hlásení a posudzovaní udalostí súvisiacich s bezpečnosťou v riadení letovej prevádzky, ktoré upravuje smernica Rady 94/56/ES z 21. novembra 1994, ktorou sa stanovujú základné princípy, ktorými sa riadi vyšetrowanie nehôd a incidentov v civilnom letectve⁷, a smernici Európskeho parlamentu a Rady 2003/42/ES z 13. júna 2003 o hlásení udalostí v civilnom letectve⁸. V rámci nových opatrení o udalostiach súvisiacich s bezpečnosťou by sa však od príslušného orgánu malo vyžadovať, aby kontroloval, či poskytovatelia letových prevádzkových služieb, ako aj poskytovatelia spojovacích, navigačných alebo sledovacích služieb spĺňajú opatrenia, ktoré sa vyžadujú pri hlásení a posudzovaní takýchto udalostí.
- (13) Osobitne by sa malo uznať po prvé, že riadenie bezpečnosti je tou funkciou poskytovania letových prevádzkových služieb, ktorá zabezpečuje identifikáciu, posúdenie a uspokojivé zmiernenie všetkých bezpečnostných rizík, a po druhé, že formálny a systematický prístup k riadeniu bezpečnosti a k systémom riadenia, smerom k celkovému systémovému prístupu, viditeľným a sledovateľným spôsobom maximalizuje prínosy z hľadiska bezpečnosti. Agentúra by mala ďalej vyhodnocovať bezpečnostné požiadavky vyplývajúce z tohto nariadenia a zapracovať ich do spoločnej štruktúry pre právnu úpravu bezpečnosti civilného letectva.

---

⁷ Ú. v. ES L 319, 12.12.1994; Mim. vyd. 07/002, s. 224.

⁸ Ú. v. EÚ L 167, 4.7.2003, s. 23.

- (14) Pokým agentúra vypracuje vykonávacie opatrenia transponujúce príslušné normy organizácie ICAO do vykonávacích opatrení Únie, prijateľných spôsobov plnenia požiadaviek, technických podmienok osvedčovania a materiálov s usmerneniami, mali by poskytovatelia letových navigačných služieb pôsobiť v súlade s príslušnými normami organizácie ICAO. S cieľom zjednodušiť cezhraničné poskytovanie služieb a pred dokončením práce agentúry na transponovaní noriem organizácie ICAO do príslušných opatrení by členské štáty, Komisia a agentúra, v prípade potreby aj v úzkej spolupráci s Eurocontrolom, mali pracovať na minimalizácii rozdielov, ktoré členské štáty oznámili pri uplatňovaní noriem organizácie ICAO v oblasti letových navigačných služieb, aby sa vypracoval spoločný súbor noriem medzi členskými štátmi v rámci jednotného európskeho neba.
- (15) Rozličné vnútroštátne opatrenia týkajúce sa zodpovednosti by nemali brániť poskytovateľovi letových navigačných služieb uzatvárať dohody o cezhraničnom poskytovaní služieb, pokiaľ sa zaviedli opatrenia na pokrývanie strát zo škôd vyplývajúcich zo zodpovednosti podľa uplatniteľného práva. Použitá metóda by mala zodpovedať požiadavkám podľa vnútroštátneho práva. Členské štáty, ktoré umožnia poskytovanie letových navigačných služieb v celom vzdušnom priestore, za ktorý sú zodpovedné, alebo v jeho časti bez osvedčovania podľa nariadenia (ES) č. 550/2004, by mali prevziať zodpovednosť za týchto poskytovateľov.
- (16) Agentúra by mala ďalej vyhodnocovať ustanovenia tohto nariadenia, najmä ustanovenia týkajúce sa technického personálu a hodnotenia bezpečnosti v prípade zmien. Na základe toho by agentúra mala vydať stanovisko týkajúce sa prispôsobenia týchto ustanovení s ohľadom na celkový systémový prístup, pričom je potrebné zohľadniť začlenenie týchto ustanovení do spoločnej štruktúry pre právnu úpravu bezpečnosti civilného letectva a skúsenosti získané zainteresovanými stranami a príslušnými orgánmi v oblasti dohľadu nad bezpečnosťou.
- (17) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Výboru pre jednotné nebo zriadeného článkom 5 nariadenia (ES) č. 549/2004,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

Toto nariadenie ustanovuje spoločné požiadavky na poskytovanie letových navigačných služieb. Ak sa v prílohe I alebo II neustanovuje inak, tieto spoločné požiadavky sa neuplatňujú na:

- (a) iné činnosti, ktoré poskytovateľ vykonáva okrem poskytovania letových navigačných služieb;
- (b) zdroje pridelené na činnosti mimo poskytovania letových navigačných služieb.

Článok 2 Vymedzenie pojmov

1. Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje vymedzenie pojmov ustanovené nariadením (ES) č. 216/2008 a nariadením (ES) č. 549/2004 okrem vymedzenia uvedeného v článku 2 ods. 15 nariadenia č. 549/2004.
2. Okrem vymedzenia pojmov uvedeného v odseku 1 sa uplatňuje aj toto vymedzenie pojmov:
  - (a) „letecké práce“ znamenajú prevádzku lietadla, pri ktorej sa lietadlo využíva na špecializované služby, napríklad poľnohospodárstvo, stavebníctvo, fotografovanie, sledovanie, pozorovanie a hliadkovanie, pátranie a záchrana alebo letecká reklama;
  - (b) „obchodná letecká doprava“ znamená akúkoľvek prevádzku lietadla, ktorá zahŕňa dopravu cestujúcich, nákladu alebo pošty za úhradu alebo nájomné;
  - (c) „funkčný systém“ znamená kombináciu systémov, postupov a ľudských zdrojov organizovaných na výkon funkcie v kontexte riadenia letovej prevádzky;
  - (d) „všeobecné letectvo“ znamená akúkoľvek prevádzku civilného lietadla, ako je obchodná letecká doprava a letecké práce;
  - (e) „národný dozorný orgán“ znamená orgán alebo orgány, ktoré vymenovali alebo zriadili členské štáty ako svoj národný orgán podľa článku 4 nariadenia (ES) č. 549/2004;
  - (f) „nebezpečenstvo“ znamená akúkoľvek situáciu, udalosť alebo okolnosť, ktorá môže spôsobiť nehodu;
  - (g) „prevádzková organizácia“ znamená organizáciu zodpovednú za poskytovanie technických služieb podporujúcich letové prevádzkové služby, spojovacie, navigačné alebo sledovacie služby;
  - (h) „riziko“ znamená kombináciu celkovej pravdepodobnosti alebo frekvencie výskytu škodlivého účinku, ktorý vznikol v dôsledku nebezpečenstva, a závažnosti tohto účinku;
  - (i) „zaistenie bezpečnosti“ znamená všetky plánované a systematické činnosti potrebné na dosiahnutie zodpovedajúceho presvedčenia, že produkt, služba, organizácia alebo funkčný systém dosahujú prijateľnú alebo tolerovateľnú úroveň bezpečnosti;
  - (j) „cieľ bezpečnosti“ znamená kvalitatívne alebo kvantitatívne vyjadrenie, ktoré vymedzuje maximálnu frekvenciu alebo pravdepodobnosť, pri ktorej možno očakávať výskyt nebezpečenstva;
  - (k) „požiadavky na bezpečnosť“ znamenajú prostriedky na zmiernenie rizika, vymedzené na základe stratégie zmiernovania rizika, ktorá je zameraná na dosiahnutie konkrétneho bezpečnostného cieľa, vrátane organizačných, prevádzkových, procedurálnych, funkčných, výkonnostných požiadaviek a požiadaviek na interoperabilitu alebo charakteristík prostredia;
  - (l) „služby“ znamenajú letovú navigačnú službu alebo súbor letových navigačných služieb;

- (m) „celoeurópska služba“ znamená službu navrhnutú a zavedenú pre používateľov vo väčšine alebo všetkých členských štátoch.
3. „Poskytovateľ letových navigačných služieb“ zahŕňa organizáciu, ktorá požiadala o osvedčenie na poskytovanie takýchto služieb.

Článok 3 **Príslušný orgán**

Na účely tohto nariadenia sa za príslušný orgán považuje:

- (a) pre poskytovateľov letových navigačných služieb s hlavným miestom prevádzky a prípadne registrovaným sídlom nachádzajúcim sa v členskom štáte je príslušným orgánom národný dozorný orgán ustanovený alebo zriadený daným členským štátom;
- (b) pre poskytovateľov letových navigačných služieb poskytujúcich služby v rámci funkčného bloku vzdušného priestoru, v ktorom sa na základe dohody štátov pridelili zodpovednosti za dohľad nad bezpečnosťou odlišne od odseku a), je príslušným orgánom národný dozorný orgán ustanovený alebo zriadený na základe tejto dohody (prípadne národné dozorné orgány ustanovené alebo zriadené na základe tejto dohody);
- (c) pre poskytovateľov letových navigačných služieb poskytujúcich služby vo vzdušnom priestore územia, na ktoré sa vzťahuje Zmluva, s hlavným miestom prevádzky a prípadne registrovaným sídlom nachádzajúcim sa mimo územia, ktoré podlieha ustanoveniam Zmluvy, je príslušným orgánom agentúra;
- (d) pre poskytovateľov letových navigačných služieb poskytujúcich celoeurópske služby je príslušným orgánom agentúra.

Článok 4 **Udeľovanie osvedčení**

1. Ak chcú poskytovatelia letových navigačných služieb získať osvedčenie potrebné na poskytovanie letových navigačných služieb, musia spĺňať všeobecné spoločné požiadavky stanovené v prílohe I, ako aj špecifické dodatočné požiadavky stanovené v prílohách II až V k tomuto nariadeniu v závislosti od druhu služby, ktorú poskytujú.
2. Predtým, ako príslušný orgán vydá poskytovateľovi letových navigačných služieb osvedčenie, overí, či daný poskytovateľ spĺňa spoločné požiadavky.
3. Poskytovateľ letových navigačných služieb musí spĺňať spoločné požiadavky najneskôr v čase vydania osvedčenia podľa článku 7 nariadenia (ES) č. 550/2004 a článkov 8b ods. 2, 22a písm. b) a 22a písm. c) nariadenia (ES) č. 216/2008.

Článok 5 Odchýlky

1. Odchylné od ustanovení článku 4 ods. 1 sa niektorí poskytovatelia letových navigačných služieb môžu rozhodnúť nevyužiť možnosť poskytovať cezhraničné služby a vzdať sa práva vzájomného uznávania v rámci jednotného európskeho neba.

Za týchto okolností môžu požiadať o osvedčenie obmedzujúce sa na vzdušný priestor, za ktorý zodpovedá členský štát podľa článku 7 ods. 2 nariadenia (ES) č. 550/2004.

Takúto žiadosť môže podať poskytovateľ letových prevádzkových služieb, ktorý poskytuje služby alebo ich plánuje poskytovať len v jednej alebo vo viacerých z týchto kategórií:

- (a) všeobecné letectvo;
- (b) letecké práce;
- (c) obchodná letecká doprava, ktorá sa obmedzuje na lietadlo s maximálnou vzletovou hmotnosťou menej ako 10 ton alebo s počtom sedadiel menej ako 20;
- (d) obchodná letecká doprava s menej ako 10 000 pohybmi ročne bez ohľadu na maximálnu vzletovú hmotnosť a počet používaných sedadiel v lietadle, pričom počet pohybov sa získa sčítaním počtu vzletov a pristátí a vypočíta sa ako priemer za predchádzajúce tri roky.

Na podanie takejto žiadosti je potrebné, aby mal poskytovateľ letových navigačných služieb, ktorý nie je poskytovateľom letových prevádzkových služieb, hrubý ročný obrat 1 000 000 EUR alebo menej v súvislosti so službami, ktoré poskytuje alebo plánuje poskytovať.

Keď z objektívnych praktických dôvodov poskytovateľ letových navigačných služieb nie je schopný podať dôkaz o tom, že tieto kritériá spĺňa, môže príslušný orgán akceptovať analogické údaje alebo predpovede, pokiaľ ide o stropy uvedené v treťom a štvrtom pododseku.

Pri podávaní takejto žiadosti poskytovateľ letových navigačných služieb predloží príslušnému orgánu súčasne aj relevantný dôkaz potvrdzujúci splnenie kvalifikačných kritérií.

2. Príslušný orgán môže udeliť osobitné odchýlky žiadateľom, ktorí spĺňajú kritériá uvedené v odseku 1, a to spôsobom zodpovedajúcim ich príspevku k riadeniu letovej prevádzky vo vzdušnom priestore, za ktorý zodpovedá daný členský štát.

Tieto odchýlky sa môžu vzťahovať len na požiadavky uvedené v prílohe I s výhradou týchto výnimiek:

- (a) časť 1: technická a prevádzková spôsobilosť a schopnosť;
- (b) časť 3.1: riadenie bezpečnosti;
- (c) časť 5: ľudské zdroje;

(d) časť 8.1: otvorené a transparentné poskytovanie služieb.

3. Okrem odchýlok uvedených v odseku 2 môže príslušný orgán udeliť odchýlky žiadateľom, ktorí poskytujú letiskovú letovú informačnú službu pravidelným prevádzkovaním najviac jednej pracovnej pozície na akomkoľvek letisku. Urobí to spôsobom zodpovedajúcim príspevku žiadateľa k riadeniu letovej prevádzky vo vzdušnom priestore, za ktorý zodpovedá daný členský štát.

Tieto odchýlky sa môžu vzťahovať len na nasledujúce požiadavky uvedené v časti 3 prílohy II:

- (a) zodpovednosť za riadenie bezpečnosti, ako aj externé služby a dodávky (podľa časti 3.1.2);
  - (b) preverovanie bezpečnosti (podľa časti 3.1.3);
  - (c) bezpečnostné požiadavky na posudzovanie rizika a jeho zmiernenie v prípade zmien (časť 3.2).
4. Z požiadaviek uvedených v prílohách III, IV alebo V sa neudeľujú žiadne odchýlky.
5. V súlade s prílohou II k nariadeniu (ES) č. 550/2004 príslušný orgán:
- (a) konkretizuje charakter a rozsah pôsobnosti odchýlky v podmienkach pripojených k osvedčeniu s uvedením jej právneho základu;
  - (b) časovo obmedzí platnosť osvedčenia a
  - (c) sleduje, či poskytovatelia letových navigačných služieb majú naďalej nárok na odchýlku.

Článok 6 **Preukazovanie zhody**

1. Na žiadosť príslušného orgánu poskytovateľ letových navigačných služieb predloží všetky relevantné dôkazy na preukázanie zhody s uplatniteľnými spoločnými požiadavkami. Poskytovateľ letových navigačných služieb môže v plnom rozsahu použiť existujúce údaje.

2. Poskytovateľ letových navigačných služieb, ktorý je držiteľom osvedčenia, oznámi príslušnému orgánu plánované zmeny v poskytovaní služieb, ktoré môžu mať vplyv na zhodu s uplatniteľnými spoločnými požiadavkami alebo s podmienkami spojenými s osvedčením.

3. Keď poskytovateľ letových navigačných služieb, ktorý je držiteľom osvedčenia, už nespĺňa uplatniteľné spoločné požiadavky alebo podmienky spojené s osvedčením, príslušný orgán prijme rozhodnutie v lehote nepresahujúcej jeden mesiac. Týmto rozhodnutím príslušný orgán požiada poskytovateľa letových navigačných služieb, aby vykonal nápravu.

Rozhodnutie sa bezodkladne oznámi príslušnému poskytovateľovi letových navigačných služieb.

Príslušný orgán pred oznámením svojho súhlasu príslušnému poskytovateľovi letových navigačných služieb skontroluje, či sa náprava vykonala. Ak sa príslušný orgán domnieva, že náprava sa riadne nevykonala v rámci schváleného časového harmonogramu, podnikne náležité opatrenia na vynútenie nápravy v súlade s článkom 7 ods. 7 nariadenia (ES) č. 550/2004 a článkami 10, 22a písm. d), 25 a 68 nariadenia (ES) č. 216/2008, pričom zohľadní potrebu zabezpečiť kontinuitu poskytovania služieb.

Článok 7

Uľahčenie sledovania plnenia požiadaviek

Poskytovatelia letových navigačných služieb musia byť nápomocní pri kontrolách a prehliadkach, ktoré uskutočňuje príslušný orgán alebo oprávnený subjekt konajúci v mene tohto orgánu vrátane návštev na mieste a neohlásených návštev.

Oprávnené osoby sú splnomocnené vykonávať nasledujúce úkony:

- (a) preskúmať relevantné záznamy, údaje, postupy a všetky ostatné materiály, ktoré sa týkajú poskytovania letových navigačných služieb;
- (b) zhotovovať kópie alebo výňatky z takýchto záznamov, údajov, postupov a ostatných materiálov;
- (c) požiadať o ústne vysvetlenie na mieste;
- (d) vstupovať do relevantných priestorov, dopravných prostriedkov alebo na relevantné územia.

Predmetné kontroly a prehliadky, v prípade, že ich vykonáva národný dozorný orgán, sa uskutočnia v súlade so zákonnými ustanoveniami členského štátu, v ktorom sa majú vykonať.

Článok 8

Priebežné plnenie požiadaviek

Príslušný orgán na základe dôkazov, ktoré má k dispozícii, každoročne sleduje priebežné plnenie požiadaviek poskytovateľmi letových navigačných služieb, ktorým vydal osvedčenie.

Na tento účel príslušný orgán vytvorí indikatívny program kontrol, ktorý bude každoročne aktualizovať. Program sa bude vzťahovať na všetkých poskytovateľov, ktorým príslušný orgán vydal osvedčenie, a bude založený na posudzovaní rizík spojených s rôznymi činnosťami tvoriacimi poskytované služby. Pred vytvorením takéhoto programu uskutoční príslušný orgán konzultácie so zainteresovanými poskytovateľmi letových navigačných služieb a v prípade potreby aj s inými príslušnými orgánmi.

V programe sa uvedie plánovaný interval kontrol jednotlivých miest.

Článok 9

Bezpečnostné predpisy pre technický personál

So zreteľom na poskytovanie letových prevádzkových služieb, spojovacích, navigačných alebo služieb sledovania príslušný orgán alebo iný orgán určený členským štátom na plnenie tejto úlohy:

- (a) vydá náležité bezpečnostné predpisy pre technický personál, ktorý vykonáva úlohy súvisiace s prevádzkovou bezpečnosťou;
- (b) zabezpečí zodpovedajúci a náležitý dohľad nad bezpečnosťou v prípade technického personálu vykonávajúceho úlohy súvisiace s prevádzkovou bezpečnosťou, ktoré mu prideliť akákoľvek prevádzková organizácia;
- (c) v odôvodnených prípadoch a po dôkladnom preskúmaní prijme náležité opatrenia týkajúce sa prevádzkovej organizácie alebo jej technického personálu, ktorý nespĺňa ustanovenia časti 3.3 prílohy II;
- (d) overí, či sa zaviedli náležité metódy zabezpečujúce, že tretie strany, ktorým sa prideliť úlohy spojené s prevádzkovou bezpečnosťou, spĺňajú ustanovenia časti 3.3 prílohy II.

Článok 10

Postup vzájomného preskúmania

1. Komisia konajúca v spolupráci s členskými štátmi a agentúrou môže zabezpečiť vykonanie vzájomných preskúmaní medzi národnými dozornými orgánmi v súlade s odsekmi 2 až 6.

2. Vzájomné preskúmanie vykoná skupina vnútroštátnych odborných pracovníkov a v primeraných prípadoch odborných pracovníkov agentúry. Skupina pozostáva z odborných pracovníkov, ktorí pochádzajú najmenej z troch rôznych členských štátov. Odborní pracovníci sa nezúčastňujú na vzájomných preskúmaniach v tom členskom štáte, v ktorom sú zamestnaní. Komisia vytvorí a udržiava zoznam vnútroštátnych odborných pracovníkov určených členskými štátmi, ktorých pôsobnosť sa vzťahuje na všetky aspekty spoločných požiadaviek uvedených v článku 6 nariadenia (ES) č. 550/2004.

3. Najmenej tri mesiace pred vzájomným preskúmaním Komisia informuje členský štát a daný národný dozorný orgán o vykonaní vzájomného preskúmania, pričom uvedie dátum jeho plánovaného konania a totožnosť odborných pracovníkov, ktorí sa na ňom zúčastnia.

Členský štát, v ktorého národnom dozornom orgáne sa má vykonať preskúmanie, schvaľuje ešte pred jeho vykonaním skupinu odborných pracovníkov.

4. Počas trojmesačného obdobia, ktoré nasleduje po preskúmaní, hodnotiaci skupina vypracuje na základe konsenzu správu, ktorá môže obsahovať odporúčania. Komisia zvolá zasadnutie s agentúrou, odbornými pracovníkmi a národným dozorným orgánom s cieľom prerokovať danú správu.

5. Komisia postúpi túto správu príslušnému členskému štátu. Členský štát môže do troch mesiacov od prijatia správy predložiť svoje pripomienky. V týchto pripomienkach sa v prípade potreby uvádzajú opatrenia, ktoré prijal alebo plánuje prijať s cieľom reagovať na preskúmanie v určenej lehote.

Ak sa s členským štátom nedohodlo inak, správa o preskúmaní a nasledujúcich opatreniach sa nezverejňuje.

6. Prostredníctvom Výboru pre jednotné nebo Komisia každoročne informuje členský štát o hlavných zisteniach týchto preskúmaní.

Článok 11

Prechodné ustanovenia

1. Poskytovatelia letových navigačných služieb, ktorí sú držiteľmi osvedčenia vydaného podľa nariadenia (ES) č. 2096/2005 v čase nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, sa považujú za držiteľov osvedčenia vydaného podľa tohto nariadenia.

2. Žiadatelia o osvedčenie pre poskytovateľov letových navigačných služieb, ktorí predložili príslušnú žiadosť pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia, no ešte im nebolo dané osvedčenie vydané, musia pred vydaním osvedčenia preukázať dosiahnutie súladu s ustanoveniami tohto nariadenia.

3. Orgán členského štátu, ktorý organizácie podliehajúce agentúre ako príslušnému orgánu podľa článku 3 požiadali o vydanie osvedčenia pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, dokončí proces osvedčovania v súčinnosti s agentúrou a po vydaní osvedčenia presunie príslušný spis na agentúru.

Článok 12

Zrušenia

1. Nariadenie (ES) č. 2096/2005 sa týmto zrušuje.

2. Nariadenie (ES) č. 668/2008 sa týmto zrušuje.

3. Článok 6 nariadenia (ES) č. 482/2008 sa týmto zrušuje.

Článok 13

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli ...

*Za Komisiu
predseda*

PRÍLOHA I

VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY NA POSKYTOVANIE LETOVÝCH NAVIGAČNÝCH SLUŽIEB

1. TECHNICKÁ A PREVÁDZKOVÁ SPÔSOBILOSŤ A SCHOPNOSŤ

Poskytovateľ letových navigačných služieb musí byť schopný poskytovať služby bezpečným, účinným, nepretržitým a udržateľným spôsobom, ktorý je v súlade s akoukoľvek primeranou úrovňou celkového dopytu pre daný vzdušný priestor. Na tento účel musí mať poskytovateľ zodpovedajúce odborné znalosti a technickú a prevádzkovú kapacitu.

2. ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA A RIADENIE ORGANIZÁCIE

2.1. Organizačná štruktúra

Poskytovateľ letových navigačných služieb vytvorí a riadi svoju organizáciu na základe štruktúry, ktorá podporuje bezpečné, účinné a nepretržité poskytovanie služieb.

V rámci organizačnej štruktúry sú vymedzené:

- (a) právomoci, povinnosti a zodpovednosti vymenovaných zamestnancov, najmä riadiacich pracovníkov, ktorí vykonávajú funkcie súvisiace s bezpečnosťou, kvalitou, ochranou, finančnými prostriedkami a ľudskými zdrojmi;
- (b) vzťahy a hierarchické prepojenia medzi jednotlivými časťami a postupmi v rámci organizácie.

2.2. Riadenie organizácie

Poskytovateľ letových navigačných služieb vypracuje podnikateľský plán vzťahujúci sa najmenej na päťročné obdobie. Podnikateľský plán:

- (a) stanoví celkové zámery a ciele poskytovateľa letových navigačných služieb a stratégiu na ich dosiahnutie v súlade s prípadnými ďalšími dlhodobými globálnymi plánmi a s príslušnými požiadavkami Únie, ktoré sa uplatňujú na zabezpečenie rozvoja infraštruktúry alebo iných technológií;
- (b) obsahuje náležité výkonnostné ciele v zmysle kvality a úrovne služieb, bezpečnosti a nákladovej efektívnosti.

Poskytovateľ letových navigačných služieb vypracuje ročný plán, ktorý sa vzťahuje na nasledujúci rok a v ktorom sa uvádzajú ďalšie charakteristiky podnikateľského plánu a opisujú sa všetky jeho prípadné zmeny.

Ročný plán sa vzťahuje na nasledujúce ustanovenia týkajúce sa úrovne a kvality služieb (napríklad očakávaná úroveň kapacity, bezpečnosť a miera zdržania letov) a finančných opatrení:

- (a) informácie o zavedení novej infraštruktúry alebo ďalšieho rozvoja a vyhlásenie o tom, ako prispievajú k zlepšeniu úrovne a kvality služieb;
- (b) ukazovatele výkonnosti, na základe ktorých možno primerane posúdiť úroveň a kvalitu služieb;
- (c) očakávaná krátkodobá finančná situácia poskytovateľa služby a všetky prípadné zmeny podnikateľského plánu alebo vplyvy na podnikateľský plán.

3. RIADENIE BEZPEČNOSTI A KVALITY

3.1. Riadenie bezpečnosti

Poskytovateľ letových navigačných služieb riadi bezpečnosť všetkých služieb, ktoré poskytuje. Na tento účel vytvorí formálne rozhrania so všetkými zúčastnenými stranami, ktoré môžu priamo ovplyvniť bezpečnosť týchto služieb.

3.2. Systém riadenia kvality

Poskytovateľ letových navigačných služieb na základe nasledujúcich zásad vytvorí najneskôr do dvoch rokov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia systém riadenia kvality, ktorý sa vzťahuje na všetky ním poskytované letové navigačné služby. Poskytovateľ:

- (a) vymedzí politiku kvality s cieľom čo možno najlepšie vyhovieť potrebám rôznych užívateľov;
- (b) vytvorí program na zabezpečenie kvality obsahujúci postupy, ktoré sú určené na overenie vykonávania všetkých operácií v súlade s uplatniteľnými požiadavkami, normami a postupmi;
- (c) poskytne dôkazy o fungovaní systému kvality prostredníctvom príručiek a monitorovacích dokumentov;
- (d) vymenuje riadiacich predstaviteľov na sledovanie dodržiavania postupov a vhodnosti daných postupov s cieľom zaistiť vytvorenie bezpečných a účinných prevádzkových postupov;
- (e) vykoná kontroly zavedeného systému kvality a v prípade potreby prijme nápravné opatrenia.

Osvedčenie EN ISO 9001, ktoré vydáva náležite akreditovaná organizácia a ktoré sa vzťahuje na letové navigačné služby poskytovateľa, sa považuje za dostatočný spôsob plnenia požiadaviek. Poskytovateľ letových navigačných služieb súhlasí s poskytnutím dokumentácie súvisiacej s osvedčovaním príslušnému orgánu na žiadosť daného orgánu.

Poskytovatelia letových navigačných služieb môžu začleniť systémy riadenia kvality a bezpečnosti do svojho systému riadenia.

3.3. Prevádzkové príručky

Poskytovateľ letových navigačných služieb vytvorí a aktualizuje prevádzkové príručky týkajúce sa poskytovania služieb určené pre prevádzkový personál, ktorý sa nimi riadi. Poskytovateľ zabezpečí, aby:

- (a) prevádzkové príručky obsahovali pokyny a informácie, ktoré prevádzkový personál potrebuje na výkon svojich povinností;
- (b) mal príslušný personál prístup k náležitým častiam prevádzkových príručiek;
- (c) bol prevádzkový personál urýchlene informovaný o zmenách a doplneniach prevádzkovej príručky, ktoré sa vzťahujú na jeho povinnosti, a aby bol informovaný aj o nadobudnutí ich účinnosti.

4. BEZPEČNOSTNÁ OCHRANA

Poskytovateľ letových navigačných služieb vytvorí systém riadenia bezpečnostnej ochrany na zabezpečenie:

- (a) bezpečnostnej ochrany svojich zariadení a pracovníkov tak, aby zabránil akémukoľvek protiprávnemu zasahovaniu do poskytovania služieb;
- (b) bezpečnostnej ochrany prevádzkových údajov, ktoré prijíma, tvorí alebo inak používa tak, aby bol prístup k týmto údajom vyhradený len pre oprávnené osoby.

Systém riadenia bezpečnostnej ochrany vymedzuje:

- (a) postupy súvisiace s posudzovaním bezpečnostného rizika a jeho zmierňovaním, s monitorovaním bezpečnostnej ochrany a jej zlepšovaním, s preskúmaním bezpečnostnej ochrany a šírením nadobudnutých poznatkov;
- (b) prostriedky určené na zistenie narušenia bezpečnostnej ochrany a na varovanie pracovníkov vhodnými výstražnými signálmi;
- (c) prostriedky na obmedzenie účinkov narušenia bezpečnostnej ochrany a na zistenie nápravných opatrení a postupov na zmiernenie účinkov s cieľom zabrániť ich opätovnému výskytu.

Poskytovateľ letových navigačných služieb v prípade potreby zabezpečí bezpečnostnú preverku svojich pracovníkov a spolupracuje s príslušnými civilnými a vojenskými orgánmi s cieľom zaistiť bezpečnostnú ochranu svojich zariadení, pracovníkov a údajov.

5. ĽUDSKÉ ZDROJE

Poskytovateľ letových navigačných služieb zamestná náležite kvalifikovaných pracovníkov s cieľom zaistiť poskytovanie služieb bezpečným, účinným, nepretržitým a udržateľným spôsobom. V tomto kontexte poskytovateľ vytvorí politiku náboru a odbornej prípravy pracovníkov.

6. FINANČNÉ POSTAVENIE

6.1. **Hospodárska a finančná spôsobilosť**

Poskytovateľ letových navigačných služieb dokáže splňať svoje finančné záväzky, napríklad fixné a variabilné prevádzkové náklady alebo kapitálové investičné náklady. Používa náležitý systém analytického účtovníctva. Svoju schopnosť musí preukázať prostredníctvom ročného plánu v súlade s ustanoveniami časti 2.2 tejto prílohy, ako aj prostredníctvom súvahy a výkazov ziskov a strát podľa svojho právneho štatútu.

6.2. Finančný audit

V súlade s článkom 12 ods. 2 nariadenia (ES) č. 550/2004 poskytovateľ letových navigačných služieb preukáže, že sa pravidelne podrobuje nezávislému auditu.

7. ZODPOVEDNOSŤ A POISTNÉ KRYTIE

Poskytovateľ letových navigačných služieb má zavedené opatrenia na pokrytie zodpovednosti vyplývajúcej z platných právnych predpisov.

Metóda, ktorá sa použije na zabezpečenie uvedeného pokrytia, musí zodpovedať potenciálnej strate a daným škodám s ohľadom na právny štatút poskytovateľa letových navigačných služieb a na rozsah dostupného komerčného poistného krytia.

Poskytovateľ letových navigačných služieb, ktorý využíva služby iného poskytovateľa letových navigačných služieb, zabezpečí, aby dohody pokrývali prerozdelenie zodpovednosti medzi nimi.

8. KVALITA SLUŽIEB

8.1. Otvorené a transparentné poskytovanie služieb

Poskytovateľ letových navigačných služieb poskytuje svoje služby otvoreným a transparentným spôsobom. Zverejní podmienky prístupu k svojim službám a zavedie pravidelný formálny konzultačný postup s používateľmi svojich služieb, ktorý uskutoční individuálne alebo kolektívne aspoň raz za rok.

V súlade s platnými právnymi predpismi Únie poskytovateľ letových navigačných služieb nesmie diskriminovať používateľa ani skupinu používateľov pre ich štátnu príslušnosť, ani totožnosť.

8.2. Plány náhradných postupov

Najneskôr rok od vydania osvedčenia poskytovateľ letových navigačných služieb zavedie plán náhradných postupov pre všetky poskytované služby pre prípad udalostí, ktoré by vyústili do významného zhoršenia alebo prerušenia poskytovaných služieb.

9. POŽIADAVKY NA PODÁVANIE SPRÁV

Poskytovateľ letových navigačných služieb predloží príslušnému orgánu výročnú správu o vykonávaných činnostiach. Súčasťou tejto správy budú finančné výsledky poskytovateľa (bez toho, aby bol dotknutý článok 12 nariadenia (ES) č. 550/2004), ako aj jeho prevádzková výkonnosť a všetky ostatné významné činnosti a dosiahnuté pokroky najmä v oblasti bezpečnosti.

Výročná správa musí obsahovať aspoň tieto informácie:

- vyhodnotenie úrovne a kvality poskytnutých služieb a úrovne zaistenej bezpečnosti,
- výkonnosť poskytovateľa letových navigačných služieb v porovnaní s výkonnosťnými cieľmi stanovenými v podnikateľskom pláne, bilanciu skutočných výkonov v porovnaní s ročným plánom prostredníctvom ukazovateľov výkonnosti stanovených v ročnom pláne,
- vývoj v oblasti prevádzky a infraštruktúry,
- finančné výsledky, pokiaľ nie sú osobitne uverejnené v súlade s článkom 12 ods. 1 nariadenia (ES) č. 550/2004,
- informácie o postupe formálnej konzultácie s používateľmi služieb poskytovateľa,
- informácie o politike ľudských zdrojov.

Poskytovateľ letových navigačných služieb podľa podmienok stanovených príslušným orgánom sprístupní obsah výročnej správy verejnosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi.

PRÍLOHA II

ŠPECIFICKÉ POŽIADAVKY NA POSKYTOVANIE LETOVÝCH NAVIGAČNÝCH SLUŽIEB

1. VLASTNÍCTVO

Poskytovateľ letových prevádzkových služieb príslušnému orgánu uvedenému v článku 7 ods. 2 nariadenia (ES) č. 550/2004 jasne uvedie:

- svoj právny štatút, vlastnícku štruktúru a všetky úpravy, ktoré majú významný vplyv na ovládanie jeho imania,
- všetky prepojenia s organizáciami, ktoré nie sú zapojené do poskytovania letových navigačných služieb, vrátane komerčných činností, na ktorých sa podieľa priamo alebo prostredníctvom príbuzných podnikov, ktoré predstavujú viac ako 1 % jeho očakávaných príjmov. Poskytovateľ tiež musí oznámiť každú zmenu akéhokoľvek jednoduchého podielu, ktorý predstavuje najmenej 10 % z celkového podielu akcií.

Poskytovateľ letových prevádzkových služieb prijme všetky potrebné opatrenia nato, aby zabránil vzniku konfliktu záujmov, ktorý by mohol ohroziť nestranné a objektívne poskytovanie služieb.

2. OTVORENÉ A TRANSPARENTNÉ POSKYTOVANIE SLUŽIEB

Okrem ustanovení uvedených v časti 8.1 prílohy I a v prípade, keď sa členský štát rozhodne organizovať poskytovanie určitých letových prevádzkových služieb v konkurenčnom prostredí, členský štát môže prijať všetky náležité opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby si poskytovatelia týchto určitých letových prevádzkových služieb neosvojili také konanie, ktoré by malo za cieľ alebo za následok bránenie konkurencii alebo jej obmedzenie či narušenie, ani také konanie, ktoré by znamenalo zneužitie dominantného postavenia v súlade s platnými vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo právnymi predpismi Únie.

3. BEZPEČNOSŤ SLUŽIEB

3.1. Systém riadenia bezpečnosti

3.1.1. Všeobecné požiadavky na bezpečnosť

Ako neoddeliteľnú súčasť riadenia služieb zavedie poskytovateľ letových prevádzkových služieb systém riadenia bezpečnosti, ktorý:

- zabezpečí formalizovaný, jasný a aktívny prístup k systematickému riadeniu bezpečnosti pri plnení zodpovedností v oblasti bezpečnosti v rámci poskytovania služieb; vzťahuje sa na všetky poskytované služby a podporné opatrenia, ktorých riadenie zabezpečuje; a ako základ obsahuje vyhlásenie o politike bezpečnosti, v ktorom sa vymedzuje základný prístup organizácie k riadeniu bezpečnosti (riadenie bezpečnosti),
- zabezpečí, aby každá osoba, ktorá sa podieľa na bezpečnostných aspektoch poskytovania letových prevádzkových služieb, niesla individuálnu

zodpovednosť za bezpečnosť v rámci činností vykonávaných danou osobou, aby riadiaci pracovníci zodpovedali za výkon v oblasti bezpečnosti svojich príslušných oddelení alebo odborov a aby vrcholoví riadiaci pracovníci poskytovateľa niesli celkovú zodpovednosť za bezpečnosť (zodpovednosť za bezpečnosť),

- zabezpečí, aby sa dosahovaniu uspokojivej bezpečnosti letových prevádzkových služieb venovala prvoradá pozornosť (priorita bezpečnosti),
- zabezpečí, aby pri poskytovaní letových prevádzkových služieb základným cieľom v oblasti bezpečnosti bolo čo možno najviac znížiť podiel týchto služieb na riziku vzniku leteckej nehody (cieľ bezpečnosti).

3.1.2. Požiadavky na dosiahnutie bezpečnosti

V rámci prevádzky systému riadenia bezpečnosti poskytovateľ letových prevádzkových služieb:

- zabezpečí, aby boli pracovníci náležite vyškolení a spôsobilí na prácu, ktorú majú vykonávať, aby mali náležité osvedčenia, ak sa vyžadujú, a aby spĺňali platné požiadavky na zdravotnú spôsobilosť (spôsobilosť),
- zabezpečí, aby sa funkcia riadenia bezpečnosti spájala s organizačnou zodpovednosťou za rozvoj a udržiavanie systému riadenia bezpečnosti; zabezpečí, aby táto funkcia bola nezávislá od riadenia hlavných činností podnikania a zodpovedala sa priamo najvyššej organizačnej úrovni. Avšak v prípade malých organizácií, v ktorých by spájanie zodpovedností mohlo z tohto hľadiska brániť dostatočnej nezávislosti, doplnia sa opatrenia na zaistenie bezpečnosti dodatočnými nezávislými prostriedkami; zabezpečí, aby boli vrcholoví riadiaci pracovníci v organizácii poskytovateľa služby aktívne zapojení do zabezpečovania riadenia bezpečnosti (zodpovednosť za riadenie bezpečnosti),
- zabezpečí, že vo všetkých prípadoch, kde je to možné, sa odvodí a udržiavajú kvantitatívne úrovne bezpečnosti pre všetky funkčné systémy (kvantitatívne úrovne bezpečnosti),
- zabezpečí, aby sa systém riadenia bezpečnosti systematicky dokumentoval spôsobom, ktorý poskytne jasné prepojenie na politiku bezpečnosti organizácie (dokumentácia systému riadenia bezpečnosti),
- zabezpečí náležité preukázanie bezpečnosti externe poskytovaných služieb a dodávok s ohľadom na ich bezpečnostný význam v rámci poskytovania služieb poskytovateľom (externé služby a dodávky),
- zabezpečí, aby sa posudzovanie rizika a jeho zmierňovanie uskutočňovalo na primeranej úrovni s cieľom zaistiť náležitú pozornosť všetkým aspektom vykonávania riadenia letovej prevádzky (posudzovanie rizika a jeho zmierňovanie). Pokiaľ ide o zmeny vo funkčnom systéme riadenia letovej prevádzky, uplatňujú sa ustanovenia časti 3.2 tejto prílohy,

- zabezpečí, aby sa bezodkladne prešetrili všetky prevádzkovo-technické udalosti v riadení letovej prevádzky, ktorých vplyv na bezpečnosť sa považuje za významný, a aby sa prijali všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie nápravy (bezpečnostné udalosti). Taktiež preukáže, že vykonal požiadavky na ohlasovanie a posudzovanie bezpečnostných udalostí v súlade s platnými vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo právnymi predpismi Únie.

3.1.3. *Požiadavky na zaistenie bezpečnosti*

V rámci prevádzky systému riadenia bezpečnosti poskytovateľ letových prevádzkových služieb zabezpečí, aby:

- sa preverovanie bezpečnosti vykonávalo pravidelne s cieľom odporúčať potrebné vylepšenia, poskytovať riadiacim pracovníkom zaistenie bezpečnosti činností v rámci ich oblastí pôsobnosti a potvrdzovať zhodu s príslušnými časťami systému riadenia bezpečnosti (preverovanie bezpečnosti),
- sa zaviedli metódy na zisťovanie zmien vo funkčných systémoch alebo v prevádzke, ktoré môžu naznačiť, že určitý prvok sa blíži k bodu, v ktorom už nebude možné dodržať prijateľné úrovne bezpečnosti, a aby sa prijali príslušné nápravné opatrenia (monitorovanie bezpečnosti),
- sa v rámci systému riadenia bezpečnosti uchovávali bezpečnostné záznamy ako podklady na poskytovanie zaistenia bezpečnosti všetkým osobám, ktoré sa podieľajú na poskytovaných službách, sú za ne zodpovedné alebo sú príjemcami týchto služieb, a tiež príslušnému orgánu (bezpečnostné záznamy).

3.1.4. *Požiadavky na presadzovanie bezpečnosti*

V rámci prevádzky systému riadenia bezpečnosti poskytovateľ letových prevádzkových služieb zabezpečí, aby:

- si všetci pracovníci uvedomovali potenciálne bezpečnostné hrozby spojené s ich povinnosťami (uvedomovanie si bezpečnosti),
- sa ponaučenia vyplývajúce z vyšetrovania bezpečnostných udalostí a iných činností týkajúcich sa bezpečnosti šíрили v rámci organizácie na riadiacej i prevádzkovej úrovni (šírenie ponaučení),
- sa všetci pracovníci aktívne podnecovali k navrhovaniu riešení zistených nebezpečenstiev a aby sa vykonávali potrebné zmeny na zvyšovanie úrovne bezpečnosti (zvyšovanie bezpečnosti).

3.2. **Bezpečnostné požiadavky na posudzovanie rizika a jeho zmiernenie v prípade zmien**

3.2.1. *Oddiel 1*

Poskytovateľ letových prevádzkových služieb v rámci prevádzky systému riadenia bezpečnosti zabezpečí, aby sa identifikovanie nebezpečenstva, ako aj posudzovanie rizika a jeho zmiernovanie vykonávali systematicky pri všetkých zmenách tých častí

funkčného systému riadenia letovej prevádzky a podporných opatrení, ktorých riadenie zabezpečuje, pričom sa berie ohľad na:

- (a) celkový životný cyklus základnej zložky predmetného funkčného systému riadenia letovej prevádzky, od počiatočného plánovania a vymedzenia, cez využívanie, ktoré nasleduje po jeho vykonávaní, až po údržbu a vyradenie z prevádzky;
- (b) vzdušné, pozemné a v prípade potreby vesmírne zložky funkčného systému riadenia letovej prevádzky prostredníctvom spolupráce so zodpovednými stranami a
- (c) vybavenie, postupy a ľudské zdroje funkčného systému riadenia letovej prevádzky, vzájomné pôsobenie medzi týmito prvkami a vzájomné pôsobenie medzi predmetnou základnou zložkou a zvyškom funkčného systému riadenia letovej prevádzky.

3.2.2. Oddiel 2

Procesy identifikovania nebezpečenstva, posudzovania rizika a jeho zmiernovania musia obsahovať:

- (a) stanovenie rozsahu pôsobnosti, hraníc a rozhraní predmetnej základnej zložky, ako aj určenie funkcií, ktoré má základná zložka plniť, a prevádzkové prostredie, v ktorom má pôsobiť;
- (b) stanovenie cieľov bezpečnosti, ktoré sa majú priradiť k základnej zložke, vrátane:
  - identifikovania pravdepodobných nebezpečenstiev a okolností porúch spojených s riadením letovej prevádzky, ako aj ich kombinované účinky,
  - posúdenia možného vplyvu vyššie uvedených činiteľov na bezpečnosť lietadla, ako aj posúdenia závažnosti týchto vplyvov prostredníctvom systému klasifikácie závažnosti uvedeného v oddiele 4,
  - stanovenia prípustnosti vyššie uvedených činiteľov v zmysle najvyššej pravdepodobnosti výskytu nebezpečenstva, ktorá sa odvodí od závažnosti a najvyššej pravdepodobnosti vplyvov nebezpečenstva spôsobom, ktorý je v súlade s oddielom 4;
- (c) ak je to vhodné, vypracovanie stratégie na zmiernenie rizika, ktorá:
  - konkretizuje opatrenia, ktoré sa majú prijať na ochranu pred nebezpečenstvami vyvolávanými rizikom,
  - v prípade potreby zahŕňa stanovenie bezpečnostných požiadaviek s potenciálnym dosahom na posudzovanú základnú zložku alebo na iné zložky funkčného systému riadenia letovej prevádzky alebo na prevádzkové prostredie a

- je preukázateľne uskutočniteľná a účinná;
- (d) overenie, že všetky identifikované ciele a požiadavky týkajúce sa bezpečnosti sa splnili:
- pred zavedením zmeny,
  - počas každej prechodnej fázy pred zavedením do prevádzky,
  - počas prevádzkovej životnosti a
  - počas každej prechodnej fázy až do vyradenia z prevádzky.

3.2.3. Oddiel 3

Výsledky, súvisiace zdôvodnenia a dôkazy vyplývajúce z procesu posudzovania rizika a jeho zmierňovania vrátane identifikácie nebezpečenstva sa zhromaždia, zatriedia a zdokumentujú spôsobom, ktorým sa zabezpečí:

- zostavenie úplných argumentov s cieľom preukázať, že posudzovaná základná zložka, ako aj celkový funkčný systém riadenia letovej prevádzky sú a zostanú na prípustnej úrovni bezpečnosti, keďže spĺňajú stanovené bezpečnostné ciele a požiadavky. Tieto argumenty budú v primeranom rozsahu obsahovať špecifikácie techník používaných na predpovedanie, monitorovanie a preverovanie,
- vysledovateľnosť všetkých bezpečnostných požiadaviek súvisiacich s vykonaním zmeny vo vzťahu k plánovanej prevádzke, resp. k plánovaným funkciám.

3.2.4. Oddiel 4

Identifikovanie nebezpečenstva a posúdenie závažnosti

Identifikovanie nebezpečenstva sa vykonáva systematicky. Závažnosť vplyvu nebezpečenstva v danom prevádzkovom prostredí sa určuje prostredníctvom systému klasifikácie, ktorý sa uvádza v nasledujúcej tabuľke. Klasifikácia závažnosti vychádza zo špecifických argumentov, prostredníctvom ktorých sa preukazuje najpravdepodobnejší dôsledok nebezpečenstiev v rámci najhoršieho možného variantu.

Trieda závažnosti	Vplyv na prevádzku
1 (Najzávažnejšie nebezpečenstvo)	Nehoda (¹)
2	Vážny incident (¹)
3	Veľký incident súvisiaci s prevádzkou lietadla, pri ktorom mohla byť ohrozená bezpečnosť lietadla a ktorý takmer viedol ku kolízii s iným lietadlom, so zemou alebo s prekážkami

4	Významný incident zahrnujúci okolnosti, ktoré naznačujú, že mohlo dôjsť k nehode, vážnemu alebo veľkému incidentu, keby sa riziko neriadilo v medziach bezpečnosti alebo keby v blízkosti bolo iné lietadlo
5 (Najmenej závažné nebezpečenstvo)	Nijaký bezprostredný vplyv na bezpečnosť

(¹) V súlade s vymedzením uvedeným v smernici Rady 94/56/ES z 21. novembra 1994, ktorou sa stanovujú základné princípy, ktorými sa riadi vyšetovanie nehôd a incidentov v civilnom letectve (Ú. v. ES L 319, 12.12.1994; Mim. vyd. 07/002, s. 224).

Na stanovenie vplyvu nebezpečenstva na prevádzku a na určenie jeho závažnosti je potrebné, aby systematický prístup, resp. postup zahŕňal vplyvy nebezpečenstiev na jednotlivé prvky funkčného systému riadenia letovej prevádzky, ako je posádka lietadla, riadiaci letovej prevádzky, funkčné schopnosti lietadiel, funkčné schopnosti pozemnej časti funkčného systému riadenia letovej prevádzky a spôsobilosť poskytovať bezpečné letové prevádzkové služby.

Systém klasifikácie rizika

Ciele bezpečnosti založené na riziku sa stanovujú v zmysle najvyššej pravdepodobnosti výskytu nebezpečenstva, odvodených od závažnosti jeho vplyvu a od najvyššej pravdepodobnosti výskytu tohto vplyvu.

Ako potrebný doplnok preukázania skutočnosti, že sa stanovené kvantitatívne ciele dosiahli, sa vo všetkých primeraných prípadoch uplatnia ďalšie činitele riadenia bezpečnosti s cieľom zvýšiť bezpečnosť systému riadenia letovej prevádzky.

3.2.5. Oddiel 5

Systém zaistenia bezpečnosti softvéru

Poskytovateľ letových prevádzkových služieb v rámci prevádzky systému riadenia bezpečnosti zavedie systém zaistenia bezpečnosti softvéru v súlade s nariadením Komisie (ES) č. 482/2008⁹.

3.3. Požiadavky na bezpečnosť pre technický personál, ktorý vykonáva úlohy súvisiace s prevádzkovou bezpečnosťou

Poskytovateľ letových prevádzkových služieb zabezpečí, aby technický personál vrátane personálu subdodávateľských prevádzkových organizácií, ktorý prevádzkuje zariadenia riadenia letovej prevádzky a zabezpečuje ich schválenie na prevádzkové využitie, mal a udržiaval si dostatočné vedomosti o podporovaných službách, o skutočných a možných vplyvoch vykonávanej práce na bezpečnosť týchto služieb a o príslušných pracovných rámcoch, ktoré sa majú uplatňovať.

So zreteľom na príslušný personál, ktorý plní úlohy spojené s bezpečnosťou vrátane personálu subdodávateľských prevádzkových organizácií poskytovateľ letových prevádzkových služieb zdokumentuje primeranosť spôsobilosti personálu;

⁹ Ú. v. EÚ L 141, 31.5.2008, s. 5.

mechanizmus tvorby rozpisu služieb na zabezpečenie dostatočnej kapacity a nepretržitosti poskytovania služby; kvalifikačnú politiku a kvalifikačné požiadavky na personál, politiku odbornej prípravy personálu, plány a záznamy odbornej prípravy, ako aj spôsoby dohľadu nad nekvalifikovanými pracovníkmi. Poskytovateľ letových prevádzkových služieb zavedie postupy pre prípady, keď sa vyskytnú pochybnosti o fyzickom alebo duševnom zdraví personálu.

Poskytovateľ letových prevádzkových služieb vedie register informácií o počte, stave a nasadení personálu zapojeného do plnenia úloh súvisiacich s bezpečnosťou. V tomto registri sa:

- (a) identifikujú riadiaci pracovníci zodpovední za funkcie spojené s bezpečnosťou;
- (b) zaznamenajú príslušné kvalifikácie technického a prevádzkového personálu s uvedením požadovanej odbornosti a spôsobilosti;
- (c) stanovujú miesta a úlohy pridelené technickému a prevádzkovému personálu vrátane metodiky tvorby rozpisu služieb.

4. PRACOVNÉ METÓDY A PREVÁDZKOVÉ POSTUPY

Poskytovateľ letových prevádzkových služieb musí byť schopný preukázať, že jeho pracovné metódy a prevádzkové postupy sú v súlade s normami uvedenými v nasledujúcich prílohách k Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve, pokiaľ sa týkajú poskytovania letových prevádzkových služieb v príslušnom vzdušnom priestore:

- (a) príloha 2: Pravidlá lietania, 10. vydanie, júl 2005, vrátane všetkých zmien a doplnení až po č. 40;
- (b) príloha 10: Letecké telekomunikácie, diel II – Spojovacie postupy vrátane tých, ktoré majú štatút PANS (postupy pre letové navigačné služby), 6. vydanie, október 2001, vrátane všetkých zmien a doplnení až po č. 82;
- (c) príloha 11: Letové prevádzkové služby, 13. vydanie, júl 2001, vrátane všetkých zmien a doplnení až po č. 45.

PRÍLOHA III

ŠPECIFICKÉ POŽIADAVKY NA POSKYTOVANIE METEOROLOGICKÝCH SLUŽIEB

1. TECHNICKÁ A PREVÁDZKOVÁ SPÔSOBILOSŤ A SCHOPNOSŤ

Poskytovateľ meteorologických služieb zabezpečí, aby sa meteorologické informácie potrebné na výkon príslušných funkcií a v užívateľsky náležitej forme sprístupnili:

- prevádzkovateľom a členom letových posádok na predletové a letové plánovanie,
- poskytovateľom letových prevádzkových služieb a letových informačných služieb,
- útvaram služby pátrania a záchrany a
- letiskám.

Poskytovateľ meteorologických služieb potvrdí stupeň dosiahnuteľnej presnosti informácií distribuovaných na účely prevádzky vrátane zdroja takýchto informácií, pričom takisto zabezpečí, aby sa takéto informácie distribuovali s dostatočným časovým predstihom a aby sa podľa potreby aktualizovali.

2. PRACOVNÉ METÓDY A PREVÁDZKOVÉ POSTUPY

Poskytovateľ meteorologických služieb musí byť schopný preukázať, že jeho pracovné metódy a prevádzkové postupy sú v súlade s normami uvedenými v nasledujúcich prílohách k Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve, pokiaľ sa týkajú poskytovania meteorologických služieb v príslušnom vzdušnom priestore:

- a) príloha 3: Letecká meteorologická služba pre medzinárodnú letovú navigáciu, 16. vydanie, júl 2007, vrátane všetkých zmien a doplnení až po č. 74;
- b) príloha 11: Letové prevádzkové služby, 13. vydanie, júl 2001, vrátane všetkých zmien a doplnení až po č. 45;
- c) príloha 14: Letiská v nasledujúcich verziách:
  - (i) diel I – Navrhovanie a prevádzka letísk, 4. vydanie, júl 2004, vrátane všetkých zmien a doplnení až po č. 9;
  - (ii) diel II – Heliporty, 2. vydanie, júl 1995, vrátane všetkých zmien a doplnení až po č. 3.

PRÍLOHA IV

ŠPECIFICKÉ POŽIADAVKY NA POSKYTOVANIE LETECKEJ INFORMAČNEJ SLUŽBY

1. TECHNICKÁ A PREVÁDZKOVÁ SPÔSOBILOSŤ A SCHOPNOSŤ

Poskytovateľ leteckej informačnej služby zabezpečí, aby tieto informácie a údaje boli k dispozícii na účely prevádzky vo vhodnej forme pre:

- personál zabezpečujúci prevádzku letov vrátane letovej posádky, ako aj plánovanie letov, systémy riadenia letov a letové simulátory,
- poskytovateľov letových prevádzkových služieb, ktorí sú zodpovední za letové informačné služby, letiskovú letovú informačnú službu a za poskytovanie informácií potrebných na prípravu letu.

Poskytovateľ leteckých informačných služieb zabezpečí úplnosť údajov a potvrdí stupeň presnosti informácií, ktoré sa šíria na účely prevádzky, vrátane zdroja takýchto informácií, a to ešte pred šírením týchto informácií.

2. PRACOVNÉ METÓDY A PREVÁDZKOVÉ POSTUPY

Poskytovateľ leteckých informačných služieb musí byť schopný preukázať, že jeho pracovné metódy a prevádzkové postupy sú v súlade s normami uvedenými v nasledujúcich prílohách k Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve, pokiaľ sa týkajú poskytovania leteckých informačných služieb v príslušnom vzdušnom priestore:

- (a) príloha 3: Letecká meteorologická služba pre medzinárodnú letovú navigáciu, 16. vydanie, júl 2007, vrátane všetkých zmien a doplnení až po č. 74;
- (b) príloha 4: Letecké mapy, 10. vydanie, júl 2001, vrátane všetkých zmien a doplnení až po č. 54;
- (c) príloha 15: Letecká informačná služba, 12. vydanie, júl 2004, vrátane všetkých zmien a doplnení až po č. 34.

**ŠPECIFICKÉ POŽIADAVKY NA POSKYTOVANIE SPOJOVACÍCH,
NAVIGAČNÝCH ALEBO SLEDOVACÍCH SLUŽIEB**

1. TECHNICKÁ A PREVÁDZKOVÁ SPÔSOBILOSŤ A SCHOPNOSŤ

Poskytovateľ spojovacích, navigačných alebo sledovacích služieb zabezpečí dostupnosť, nepretržitosť, presnosť a celistvosť svojich služieb.

Poskytovateľ spojovacích, navigačných alebo sledovacích služieb potvrdí úroveň kvality poskytovaných služieb a preukáže, že na jeho vybavení sa pravidelne vykonáva údržba a v prípadoch, kde sa to vyžaduje, aj kalibrácia.

2. BEZPEČNOSŤ SLUŽIEB

Poskytovateľ spojovacích, navigačných alebo sledovacích služieb musí spĺňať požiadavky uvedené v prílohe II časť 3, ktoré sa týkajú bezpečnosti služieb.

3. PRACOVNÉ METÓDY A PREVÁDZKOVÉ POSTUPY

Poskytovateľ spojovacích, navigačných alebo sledovacích služieb musí byť schopný preukázať, že jeho pracovné metódy a prevádzkové postupy sú v súlade s normami uvedenými v prílohe 10 (Letecké telekomunikácie) k Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve, a to v nasledujúcich verziách, pokiaľ sa týkajú poskytovania spojovacích, navigačných alebo sledovacích služieb v príslušnom vzdušnom priestore:

- (a) diel I – Prostriedky rádiovej navigácie, 6. vydanie, júl 2006, vrátane všetkých zmien a doplnení až po č. 82;
- (b) diel II – Spojovacie postupy vrátane tých, ktoré majú štatút PANS (postupy pre letové navigačné služby), 6. vydanie, október 2001, vrátane všetkých zmien a doplnení až po č. 82;
- (c) diel III – Spojovacie systémy, 2. vydanie, júl 2007, vrátane všetkých zmien a doplnení až po č. 82;
- (d) diel IV – Prehľadové rádiolokátory a protizrážkové systémy, 4. vydanie, júl 2007, vrátane všetkých zmien a doplnení až po č. 82;
- (e) diel V – Využívanie rádiového frekvenčného spektra v oblasti letectva, 2. vydanie, júl 2001, vrátane všetkých zmien a doplnení až po č. 82.